

આવૃત્તિ ૧૨૮૪
 ગાંધીજીના નાટક મંડલીને માટે

પીરશાહ ઔર ગૌહર.

હિરદુ આપેશ

કોરીઆ નાટક મંડલીને માટે

બનાવનાર

મિનજી મેહરવાનજી આનસાહેબ.

sent his fingers upon earth
 songs of sadness and of mirth,
 they might touch the hearts of men,
 bring them back to heaven again"— Longfellow.

જાણી પ્રગટ કરનાર

કુંવરજી સોરાબજી નાજર.

ને

અને એલડીનસ્ટન નાટક મંડલીના માલિક.

મુંબઈ.

૫૨ કંપની, મિડો હાઈવે, ડોહ.

જમશેદજીની કંપની, કાલ્યાદેવી રોડ.

૧૮૭૪.

૭૨૯

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

(ગુજરાત કોપીરાઈટ વિભાગ)

(૧૨૯

અનુક્રમાંક ૭૩૯૯ કિંમત -

ગ્રંથનામ અ.કા.વ. ૨૧૫ અ. ૨

ગાંધી : બીડેરીયા નાટક

વર્ગાંક - એડવાન્સ માટે

જાંહાગીરશાહ ઔર ગૌહર.

ઊરદુ આપેરા

વીક્ટોરીઆ નાટક મંડલીને માટે

બનાવનાર

નસરવાંનજી મેહુરવાંનજી ખાનસાહેબ.

" God sent his singers upon earth
With Songs of sadness and of mirth,
That they might touch the hearts of men,
And bring them back to heaven again"—Longfellow.

છપાવી પ્રગટ કરનાર

કુંવરજી સોરાબજી નાજર.

તે

વીક્ટોરીઆ અને એલક્ષીનસ્ટન નાટક મંડલીના માલિક.

મુંબઈ :

કુપર કંપની મેડો હમિટરીટ, કોટ.

દોરાબજી જમશેદજીની કંપની, કાલ્યાદેવી રોડ.

૧૮૭૪.

ગુજરાત વિધાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી કૉપીરાઈટ-સંગ્રહ
૧૭૩૬

અંગ્રેજ તથા ગુજરાતી “જૉન પ્રીટીંગ” પ્રેસ,
અક્બરગેટ નંબર ૪ થી.

દીબાઓ.

શોખીલી પ્રજાના નરમ સ્વભાવનો લાભ લઈ, તેની
 સ્થળ પર એક કદમ આગલ ભરવાને મને ફરીથી એક વાર
 તક મળી છે. બદરેમુનીર બેનજીરનો ઉરદુ આપેરા, જે
 મારો કોશિશનું પેલેલું જ ફલ ગણાએ, તેને તેનો તમામ
 ખામીઓ છતાં, આલમથી સારો આમરો મલવાથી એ-
 વીજ કીસમનો એક ખીજો આપેરા, દાનેશમંદ પ્રજાની;
 હાથુરમાં મેલવાની એ હીંમત કીવી છે. અલખતા આ મા-
 રું પગલું લગાર હુલ્લગઈ ભરેલું ગણાએ ખરું, કેમકે એક
 દમજ એ આલમની રેહમે દીલી પર વધવાને દસ્ત લંખા-
 વ્યો છે. મારે હંઈમાં જણાવું જોઈએ, કે ઉરદુ અથવા
 ખીજ કાંઈ મારો સ્વભાશાઓ નથી, મોટે કેટલીએક બુલ
 અંનજાણપણે દાખલ થઈ હશે, એમાતો કાંઈજ શક નથી.
 આ જગાએ જણાવું ફાકટ છે, કે હું કાંઈ શક્તિર નથી;
 અથવા કવેસ્વર હોવાનો દાવો કરતો નથી, કેમકે શાએ-
 રીના ખોહોલા યોગાનમા ઉતરવા જેટલી હીંમતકે કુવત
 મારામા નથી. ફક્ત એક શોક તરોડેજ એ આ કાંમ કી-
 ધું છે, અને એમાં હું કેટલે દરજે ફતેહમંદ થયો છું, તેની
 મુનસફી અકલમંદ અને મેહુર ભરયાં દીલની આલમને
 સોંપુ છું. આ આપેરાના રસ રંગમા વધારો કરવાને,
 તથા પ્રજાને વધારે પસંદ પડતો કરવા પાછલ, વીક્ટોરીઆ
 અને એલફ્રીડસ્ટન કલખતા જાણીતા અને ખાહોશ તથા
 ચાલાક માલેક, શેઠ કુવરજી સોરાખજી નાજરની તરફથી
 મેહિનત તેમજ અરમની કોઈ પણ રીતની વાન કરવામા
 આવી નથી. આ નવા આપેરાની પસંદગી અથવા ના પ-
 સંદગીનો આધાર પ્રજા પર રાખી, હું નમનતાઈથી રજા
 લઉં છું.

ન. મે. ખાંત સાહેબ.

મુંબઈ તા. ૨૦ મી એપ્રિલ ૧૮૭૪

તપ્તલ.

જાંહાંગીરશાહ..ચુલજ્જર શહેરકા શાહજ્જદા.. મી૦ ખ. મે.
ખાલીવાલા.

દાદુમીઆં.....જાંહાંગીરશાહકા ખાવરચી...મી૦ ધ. ફ.
દુમસીઆ.

કાલેખા.....દાદુમીઆંકી ખેટીકા આશક...મી૦ ડો. ફ.
મગોલ.

શાહેજીન.....જીનોકા ખાદશાહમી૦ ન. ફ.
માંડન.

ગોહર.....જાંહાંગીરશાહકી માશુક..... મી૦ પે. ફ.
માંડન.

માદર.....જાંહાંગીરશાહકી માદર.....મી૦ ન. ફ.
માંડન.

કુલસુમ.....દાદુમીઆંકી ઝૌરત.....મી૦ અ. જાં
ચીનાઈ.

સકીના.....દાદુમીઆંની ખેટી.....મી૦ અ. ફ.
હીરામાંણિક.

ઈન સીવા, દોસ્તો, જીનો, પરીઆં, સહેલીઆં, વગૈયેરા,
મુદ્રામ—ચુલજ્જર શહેર.

“જાંહીરશાહ ઔર ગૌહર”

બાબ પહેલા—પરદા પહેલા.

ગુલજાર શહેર—એક મહેલ.

(શાહજાદા જાંહીર શાહ અપને રક્ષીકે હમરાહ શરાબ
પીતે બચેલા હયે, તમામ મંચે નશામે સ્થૂર હયે
ઔર શરાબકી તારીફમે ગાતે હયે)

ગજલ (ભોખલી)

(“મુતરબે ખુશનવા ખુગો તાજે બતાજ નૌ બનૌ”—એ રાહ પર.)

સખ:—સાફી શરાબકી લા જામ—ભરદે પયેમાના વાહવાહ,
ખુશીકા હયે એહી ઐયામ—ખાલે ઝુકાના વાહવાહ.
ન હયે દુનીઆસે હમકે કામ-હંમ હયે શરાબકે ગુલામ,
એહી હમારા માલીક હયે—એહીતો આશના વાહવાહ.
શાગીરદ હયે સારે ઇસકે હમ—અયેસે ઉસ્તાદ દેએકમ,
હોશકે સાથ ખુલાદે ગમ—હયે સખસે તવાના વાહવાહ.
અપની રહે ન કંહી ખામર—ન જાનો જેહાંકી હો ફીકર,
ખીહીશતકી રાહ લે જીતેજી—દે ખુલા ઠીકાના વાહવાહ.
રક્ષીકે અખ ન સુસ્ત હો—મયે પીનેમે સારે ચુસ્તહો,
મસ્ત હો લેટો સારે ખમ્સ—અખ જામ ઉકાના વાહવાહ.

(સખ પીતે હયે, ક'ઈએક જાંહીરશાહકે પોછે ગિસકી મસખરી
કરતે હયે, ઔર ફસરે ખુશામદ કરતે હયે)

काहारावा.

(“मोरा पाप लागे देआं, भये कानहेस जडी” — अष्ट राहु पर.)

सप्य दोसतोः—वाहवाह शापाश जहांगीरशाह, तुं तो रंगीला
शाहज्जद.

कंध्येक दोसतोः—तनमे जमलक जन हये—रहेगे तेरे साथ.

दुसरे दोसतोः—(आजु) जम ज्वाली हुंगे भीसे तेरे—
कोई न करेगे जात.

सप्यः—वाहवाह शापाश जहांगीरशाह, तुं तो रंगीला
शाहज्जद.

कंध्येक दोसतोः—भुलेगे न तेरा हम—जडा तेरा अहसान,

दुसरे दोसतोः—(आजु) तुं मुझसे हो गर पास आवे—
जडे ज्जुनयेगे कान.

सप्यः—वाहवाह शापाश जहांगीरशाह, तुं तो रंगीला
शाहज्जद.

कंध्येक दोसतोः—मेहरजानी तेरीमे—हो गये हये हम गरक,

दुसरे दोसतोः—(आजु) कुटकी कौडी मांगके देआ—सप्यडी
जयेगे सरक.

सप्यः—वाह वाह शापाश जहांगीरशाह, तुं तो रंगीला
शाहज्जद.

(जहांगीरशाहाकी मादर दाज्जल होती हये.)

गज्जल—(कल्यान.)

(“कुलकर हीलमे मेरे तीरका पयकान रहा” — अष्ट राहु पर.)

मादरः—ज्जु कर गौर केहु अपनेको धुं जेझाम कीआ,
अपनीतो इसवाध कीध, और मुलकोनी ज्जनाम
कीआ.

તપ્તકા વાલીદકે તેરે, તુછી હયે જાહંગીર માલીક
છોડકે તપ્તકા જાહીલ, તુને કયા કામ કીઆ.
દુશ્મનો તેરે સારે, તુજીકે મનાને હયે તૈયાર,
અપતો ગનીમાને તેરે, જંગકા પયેગામ કીઆ.
મયેકી મસ્તીમે હયે, તુ સુલ ગયા અપના હાલ,
શહેરપનાહકે ફરીયા, હયે મુદ્દને મુકામ કીઆ.
અયેશો મનમે તુને, હયે સારી ગંવાઈ દૌલત,
ખાલી ખજાના તો કીઆ, સુખોહ શામ આરામ
કીઆ.

હુમરી.—(કાલીંગડા.)

(“ નદીઆલે. હુમારે સંગ ચલો”—એ રાહ.)

જાહંગીરશાહ—હમકો નાહી પીકર, કહું દુશ્મનકી—હમકો નાહી.
મદદ કરેંગે મોએ—દોસ્ત એહ સારે,
દોસ્તી હમારી હયે ખત્તપનકી—હમકો નાહી.
(દોસ્તોં એક એક પીછે ઊઠ જાતે હયે—ક’ઈએક અપસમે મસલેહત કરતે હયે)

કાહારવા (કાલીંગડા.)

(“ તારા નીકલા સુખોહકે ગગનમે”—એ રાહ.)

જાહંગીરશાહ—મુઝે મદદ કરે. એહ હાલે તંગમે,
માદર—નહી વફા રહી અપ જગમે.
જાહંગીરશાહ—(એક દોરતકે પાસળ)હો મેરા મદદગાર
મલેક,
મલેક—(જાતે જાતે) જરા કામ હયે મુઝે સલામ અલેક
જાહંગીરશાહ—દેખો દેખારે દુનીઆ એહ દેખો :
માદર—નહી વફા રહી અપ જગમે.
જાહંગીરશાહ—મુઝે મદદ કરે. એહ હાલે તંગમે.

જાંહંગીરશાહ:- (દુસરેકે પાસ જા) તુતો જરેર કરેગા મદદ,
રરા--દોસ્ત:- (જાતા હયે) મુઝે ધરકો હયે જાના જલદ;
જાંહંગીરશાહ:- સુનો સુનો રે સાથીઓ સુનો :

માદર:- નહી વફા રહી અપ જગમે.

જાંહંગીરશાહ:- મુઝે મદદ કરો એહ હાલે તંગમે—

જાંહંગીરશાહ:- (ઉમરકે પાસ જા) કુછ દોસ્તી રહી હયે
ઉમરમે !

હિમર:- (જાતે જાતે) મેરી ઐરાત ખીમાર હયે ધરમે ;

જાંહંગીરશાહ:- ઝુકી ઝુકી રે જેહાં એહ ઝુકી :

માદર:- નહી વફા રહી અપ જગમે.

જાંહંગીરશાહ:- મુઝે મદદ કરો એહ હાલે તંગમે.--

જાંહંગીરશાહ:- (ઐયેકે પાસ જા) ફક્ત તેરી આમ હયે
રહી,

૪ થા દોસ્ત:- (જાતે જાતે) ભાઈ મેરે પાસતો કુછ નહી ;

જાંહંગીરશાહ:- જીઓ જીઓ રે જવાબ ખુબ દીઆ ;

માદર:- નહી વફા રહી અપ જગમે.

જાંહંગીરશાહ:- મુઝે મદદ કરો એહ હાલે તંગમે.—

ગજલ—(ભેરવી.)

(“ લાગી હયે લગન તુમસે, છુડા ફૈન સકેગા”—એ રાહ પર.)

જાંહંગીરશાહ:- ઈસ મુફલસીમે કોઈ ન હો પાર હમારા,
ન સાથી રહા કોઈ, ન ગમખ્વાર હમારા.

આશનાઈ સારી જરસે હયે જરસેહી હયે દુનીઆ,
જરસેહી હરએક થા ફરમાખરદાર હમારા.

હમદમો હમે છોડ ગયે—દીલગરી ન કોઈ,
ફીમસે કરે હમ હાલ એહ-એજહાર હમારા—

તેરે સીવા ખુદાયા, ન કોઈ હયે મદદગાર,
કર અખત ખાખોદા એહ અખ ખીદાર હમારા—

આરામ લીઆ ગયેન લુટા, ઝોર લીઆ ફરાર,
એહ કીમકો સુનાવે જા હાલેજાર હમારા.

(ગંભીર હો જાતે હયે.)

બાબ પહેલા—પરદા ફરાર.

એક કુઆ.

(જાંહંગીરશાહકે બાવરચીકી બેઠી સકીના—હાતમે ટોકરી
લીએ દાખીલ હોતી હયે)

કાહારવા.

(“મયેતો કુવામે’કીગે, મયેતો પાનીમેકી રાની”—એ રાહ.)

સકીના:—મયેતો બાવરચીકી બેઠી, મેરા ખાપ દાદુમીઆં
કુલસુમ મેરી માદર ખ્યારી—નામ મકીના મેરા,
કાલેખાંકી માશુક મયે હું—વોહ હયે મેરા હીરા—મયેતો.
કાલી કાલી સુરત મેરે—કાલેખાંકી મારી,
ગોરે મુહકી આગ લગાઉં—કાલી મુઝકે ખ્યારી—મયેતો.
ચુંદરીકી સાડી પહેની—લાલ મલમલકી ચોલી,
હુજલી છીટકા લંહગા ખાંધા—સરકે ખાલાં ખોલી—મયેતો.
લટક મટક કર ચલી બજારકી—હાતમે લેકે ટોકરી,
નજરબર કોઈ દેખો લોકો—બાવરચીકી છોકરી—મયેતો

(કાહીખા દાખીલ હોતા હયે.)

હુમરી—(ભયેરવી.)

(“ તેર નચેતોને મુઝકો દીવાના કીઆ” —એ રાહ.)

કાલેખાં:—ચલી ચલી સફીનાં, કાંહાં નાખરે ભરી,
કાલેખાંસે જરા મીલતો પરી—ચલી ચલી.
મેહુરખાની હમસે કેંદરી દિવારી,
સાખ મુઝકો ખ્યારી તું પ્યારી—કાલેખાંસે.

કાહારવા.

“ બેઠા જંચુ જંચુ, થોડી આગલા દે” —એ રાહ.

સફીના:—ખાખા બુદા મુવા મુઝે આને નહી દેતા—

સફીના:—આજ મંગને ગધી રત્ન જખ-ધુલ મેરી ઝાડી,

કાલેખાં:—મયે અગર વાંહાં પાસ રહેતા-જલાતા હુસકી દાહાડી.

સફીના:—ખાખા બુદા મુવા મુઝે આને નહી દેતા.

સફીના:—ખજરકો અખ જના હયે—છોડો મેરા હાત,

કાલેખાં:—જનમે જલદી મુઝકો કહેદે-કખ મીલેંગે સાથ,

સફીના:—ખાખા બુદા મુવા મુઝે આને નહી દેતા.

સફીના:—રોજ ફજરકો સોતા હયે—વોહ પીધકે ચંડુલ,

કાલેખાં:—હસી વફત મયે આઢંગા વાંહાં મેરે બુલબુલ.

સફીના:—ખાખા બુદા મુવા મુઝે આને નહી દેતા.

સફીના:—શાહકે ખાવરચીખાને પાસ—પુકારીઆ સફીના,

કાલેખાં:—ખુશ જખતો કલ ફજરકો—આઝમેગા કાલેખાં.

સફીના:—ખાખા બુદા મુવા મુઝે આને નહી દેતા.

(ભતે હયે.)

બાબ પહેલા—પરદા તીસરા.

એક બાગ.

(શાહાબદા બાંગીરશાહ દાખીલ હોતા હયે—એક હાનમે
પીઆલા જહેરકા લીઆ હયે.)

ગંજલ (પરજ કાલીંગડા.)

(“કુરસે આઐથે સાકી, સુનકે મચેખાને કો હમ”—એ રાહ.)

બાંગીરશાહ:—ગારમે ગમકે તું આ ખેર, બ ગીરા
અફસોસ દીલ,

દામમે તુ ગમ અલમકે કેહું ફસા અફસોસ દીલ.

કુછ અંદેશા ન કોઆ પેહેલેહી તુને બે ખખર,
અબ પશમાં હાકે તુ હયે રો રહા અફસોસ દીલ.

દાસ્ત મારે તેરે જા થે, ગયે વોહ તુઝકો છોડકર,
મુફલસીમે ઈઈ હયે ન આશના અફસોસ દીલ.

અબ ન જુના હયે ભત્રા, જબ ગંજો દૌલત જો દીઆ,
હરતરફ મયે હાપરે રસવા હુવા અફસોસ દીલ.

મૌતકી મયેને પનાહ લીઈ હયે જેહાં અઐ પુર જફા,
જહેરકી હું જામ મયે એહ અબ પીતા અફસોસ દીલ.

(પાલા ઊઠા પીનેકા ઈરાદા કરતા હયે, ઈતનેમે સુલતાને જનકી

બેટી પુખરા પરી નમુદ હોતી હયે—ઔર જામકો

જીન ફેક દેતી હયે.)

કાહારવા (ધુનમે.)

“મચે કોન સોતનીઆકે દેસ—સર્થઆં પરદેસતો મોરામન હયેરે”—એ રાહ.

પો ખરાજ પરી:—તોરી જન ગુમાનીરા ન દે, બલા ખરગશુતા
તોરા દીન હયેરે.

ભરભર જેહુરકો પયાલા ન પીછલે,—કાહેરે
જન ગુમાવે,—હોરે શાના—તોરી જન.

ગજલ (ભોપાલી)

(“એહો કહેતીથી લચેલીએ પરદેશીન”—એહ રાહ.)

જાંહંગીરશાહ:—કહે આદમ હયે તુ અએ નાજુકતરી—
કે હુર તુ હયે, યા હયેગી પરી,
કેહા આકે મુકાખીલ મેરે ખડી—કેહા જમગીરાદીઈ જેહુરભરી.
જો મુઝકી ન તુને હયે મરને દીઆ—ઉસકાતો અપાપ
ખતલા તું જરા,
ટુક હાલ તું અપનાબી મુઝકો સુના—કે રાહત હો મેરે
દીલકો જરી.
મયે ખાખમે હુ, યાં હુંગા ખીદાર—મયે હોશમે હુંયા
અકલસે ખાર,
કયા સુરત હયે એહ ખડી જનદાર—યા મગજકી સારી
હયે જહુગીરી.
મુઝે કીસને ન અખતક દીલાસા દીઆ—તઆને સે હરએકને
દીવાના કીઆ,
મેરે દીલકા આરામબી લુટલીઆ—ન કીસીનેબી મેરી કીઈ
દીલખરી.
અએ હુર તેરા કયા હયેગાતો નામ—કાંહાં જતીથી તુ,
કાંહાં તેરા મુકામ,

કયા તુઝકો હયે મુઝસેતો કહેદે તું કામ—મેરે દીલકો હુધ
હયે ખેમખરી.

ગંજલ (સોરઠ)

(“જને પ્રેમરસ થાખા નહી, અમરત પીઆતો કીઆ હુવા”—એ રાહ.)

પોખરાજ પરી:—સુનો આદમજીદ મયે હું નહી—પોખરાજ
પરી હયે નામ મેરા,
જને ગુમરાહી ધખતેઆર હયે કીધ—ઉનહે રાહ દીખાના
હયે કામ મેરા.
સુલતાને જીન વાલીદ મેરા,—તેરે પીદરકા થા ખયેરખવાહ.
ઉસને મુઝે મિજા યાંહાં, સાયા તુઝપે હયે મુદામ મેરા.
તેરી એહ હાલત દેખકે, ઉસકો હુધ રંજ દગી
જો કુછ મુઝે ઉસને કહા, વોહ સુન લે તું પયેગામ મેરા.
તેરે પીદરકી ખાખગાહ, મે જા તું અએ જાંહાંગીરશાહ,
મરમરકી હયે જો સીલ વાંહાં, ઉઠાકે દેખ ધનઆમ મેરા
શતાખી કર શાહજાદે તું મુઝકો હયે જાના ધર તરફ,
મલકા હું પરીઆંકી મયે, કાફ હયે મુકામ મેરા.

(પુખરાજ પરી ગાયબ હોતી હયે—જાંહાંગીરશાહ

ખુશ હો જાતા હયે.)

બાબ પહેલા—પરદા ચોથા.

જાંહંગીરશાહકા આવરચી ખાના.

(ચુલ્હા સીલગા હયે—ઊપર દેગમે કયે કીસમકે ખાને પકતે હયે—
દાદુમીઆં આવરચી હાતમે ખખગોર લીએ ખડા હયે
એક તરફ દરવાજા દીખતા હયે.)

લાવની.

(“ ચલ-ખાત છોડ દે કાહના”—એ રાહા.)

દાદુમીઆઃ—તૈયાર કરના હયે ખાના—ખાના હયે મુઝે પકાનાં,
એક દેગમે ચલાયા પુલાવ,

(કુલસુમ બાલરીસી આતી હયે.)

કુલસુમઃ—દાદુમીઆ યાંહ આવ આવ ;

દાદુમીઆઃ—અરી ચલ ભગારના હયે ખીરીઆનઃ

કુલસુમઃ—જતા હયે તુમહારા નાખ કાન.

કુલ

દાદુમીઆઃ—કુલસુમ ખોલ કયા હવા,

કુલસુમઃ—વોહ આયા કાલેખાં મુવા;

દાદુમીઆઃ—નીકાલ સકીનાકા જા ધુવા:

કુલસુમઃ—તુમને હી જુતીઆં લગાના.

દાદુમીઆઃ—ખાના હયે મુઝે પકાના—તૈયાર કરના હયે ખાના.

કુલસુમઃ—દોનોને કીઈ હયે મસેહત,

દાદુમીઆ—કયા હયે વોહ કહેદે ઈસ વક્ત ;

કુલસુમઃ—અપને આશકકા લાઈ હયે પોટ્ટી:

દાદુમીઆઃ—અરે મુઈ વોહ લડકી નખટી.

સુલ.

કુલસુમ:-દોનો મીલે ગે યાંહાંહી આશક,

દાદુમીઆ:-જાતો ચલ જાએ હમ સટક ;

કુલસુમ:-દઝ્ઝા કાલેખાંકો ફેર પટક :

દાદુમીઆ:-ચલ બાહરે જલદી અપ જાના.

.. ખાના હયે મુઝે પકાના--તૈયાર કરના હયે ખાના.

(કુલસુમ ઐર દાદુમીઆ બાહરે જાતે હયે--ઐર દરવાજા

ખાલકે આહીસનાસે સકીના દાખીલ હોતી હયે

ખીડકી મેસે ઈશારત કરતે હી.

કાલેખાં ઊસમેસે અ'દર ઊતર આતા હયે--સકીના દરવાજા બંધ

કરતી હયે; કાલેખાંકો એક સંકુકપર બીઠતી હયે.)

કાહારવા.

(“ચલરે શામી ચલરે, તુઝે ગંગા નહલા લાગી ચલરે”--એ રાહ.)

સકીના:-અયેઠરે, જાની અયેઠરે, તુઝે મીઠાઈ ખીલાઈ અયેઠરે.

કાલેખાં:-મીઠાઈબી લા, ઐર દારબી લા દે,

સકીના:-અરે મુનેંગા મેરા જેઠરે-તુઝે મીઠાઈ ખીલાઈ.

કાલેખાં:-પલાવ મયે ખાંઈગા-કબાઅબી ખાંઈગા.

(ચલે પાસ જકર)

સકીના:-કયા કુંહી ભરેંગા પેટરે-તુઝે મીઠાઈ ખીલાઈ.

(દાદુમીઆ ઐર કુલસુમ દરવાજા ઠોકતે હયે)

કાહારવા.

(“હીરા નયેસે હમે બનેતો બાંછવા નયેસે બાલમજ”--એ રાહ.)

સકીના:-જુદા જુદીતો પીછે ફીરે, અપ કાંહાં તુઝેકો ધુપાઈગી,

કાલેખાં:-મેરા છઠતો નોકલ ગયા, મયે મુવા સકીના,

સકીના:-મીઆંજી તુમ ચુપ અયેકો, મયે માર ખા મર
જાઈગી.

,, :-જુદા જુદીતો પીછે ફીરે, અપ કાંહાં તુઝેકો ધુપાઈગી.

કાલેખાં:-મીઆંજીતો મર ગયે, તુ જલદી ભગાદે,
 સકીના:-એહટોકરીને તુ છુપ બચેક, મયે ફર તુઝે ભગાજીગી.
 ,, :-જુદા જુદી તો પાછે શીરે, અબ કાંહાં તુઝેકો છુપાજીગી.

(એક બંદે આપમે સકીના કાલેખાંકો ઠાંપતી હયે, ઐર દરવાજા
 ખોલતી હયે—દાદુમીઆ ઐર કુલસુમ દાખીલ હો
 ઈધર ડાંધ નજર કરતે હયે.)

૫૬.

(“વાહવાહ સાહેબજી, કયા ખુબ ખેલ તુમહારાજી”—એ રાહ.)

દાદુમીઆ-કુલસુમ:-વાહવાહ પોટીગે, કંઝા નહીં જોલા
 દરવાજાગે.

સકીના:-આઈ મુઝેથી નીંદ, બહાનજી—
 સોઈથી ચુલેપાસ,

• દાદુમીઆ:-પર કાંહાંસે પાંહાં આતીહયે—
 અત્તરકી એહબાસ.

દાદુમીઆ-કુલસુમ:-વાહવાહ પોટીગે, કંઝા નહીં જોલા
 દરવાજાગે.

સકીના:-અખીર થોડા મોલ લાઈથી—
 બજારસે મયે આજ,

(કાલેખાં આંખસે છીંકતા હયે)

દાદુમીઆં:-અરે સુન સકીના કીસકે આઈ
 છીંકનેકી આવાજ,

દાદુમીઆં-કુલસુમ:-વાહવાહ પોટીગે, કંઝા નહીં જોલા
 દરવાજાગે.

સકીના:-ખીલ્લી હોગી છુપી કંઠી પાંહાં,
 મુઝે ન પુછો તુમ,

દાદુમીઆં:-કયા ખીલ્લી કુંભી છીંકતી હોગી,
કહે દે તુ કુલસુમ.
દાદુમીઆં-કુલસુમ:-વાહવાહ પોટીગે, કે'ઊ નહીં ખાલા
દરવાજાગે.

કાહારવા.

(“જોગી મારા રામા કાંહાં ગચારે”—એ રાહા)

દાદુમીઆં:-કુલસુમ-છોરી યાંહાં ખીલ્લી કાંહાં છુપ રહીગે
છુપ રહી-છુપ રહી છુપ રહીગે—

દાદુમીઆં:-ન જાનુ સંદુકમે હયે-ન જાનુ ચુલેમે હયે,
,, :-ન જાનુ ટાકરીમેસે છીંક રહીગે—

દાદુમીઆં:-કુલસુમ:-છોરી યાંહાં ખીલ્લી કાંહાં છુપ
રહીગે—

દાદુમીઆં:-ન તો યાંહાં સોઝા હયે-ન તો યાંહાં લાઠી
હયે, ન તો યાંહાં કુચ સીવા સીખ
રહીગે—

દાદુમીઆં:-કુલસુમ:-છોરી યાંહાં ખીલ્લી કાંહાં છુપ
રહીગે—

(એક લાલ સોખ લે—ઝાપમે મારતા હયે, કાલેખાં ચીંધલાતા હયે.)

દાદુમીઆં:-એહતો ન હયે છોટી ખીલ્લી-એહતો હયે મોટી
ખીલ્લી,

,, :-એહતો કાઈ ખડી ખીલ્લી-ચીખ રહીગે—

દાદુમીઆં-કુલસુમ:-છોરી યાંહાં ખીલ્લી કાંહાં છુપ રહીગે.

(કાલેખાં ઝાપમેસે બાહેર નીકલ ભાગતા હયે—દાદુમીઆં ડાકે
પીછે સોખલે લગતા હયે—કુલસુમ સકીનાકી
મોટી પકડ મારતી હયે.)

બાબ પહેલા—પરદા પાંચવા.

જાહંગીરશાહકે મહેલકા દાલાન.

(જાંહંગીરશાહ અંદરમે કાવુસ લે દાખીલ હોતા હયે—ઝૈર
વાહ સીલ કે જસકે લીઝે પાખરાજ પરને
ઊસે કહાયા, વાહ દુ'કતા હયે.)

જલા (જંજોટી)

(“ મયેતો ના જીં મોરી માઈ—મોરી રાધ.ને બનસી ચુરાઈ—ઝે રાહા”)

જાહંગીરશાહાઃ—મયેતો કાંહા દુ'કું સીલ વોહી,
મોરી આંખાને નીંદની આઈ—મયેતો કાંહાં દુ'કું
ખેચયેનોમે મોરી રતીઆં નીકાલી,
મોરી રોરોકે અંખીઆં ભીગોઈ—મયેતો કાંહાં દુ'કું
હાલત અઝેસી મોરી બદલ ગઈ,
ન તો ખાત કરે મુઝસે કોઈ—મયેતો કાંહા દુ'કું.
હા ! કલજો પરીને, દીધી નીશાની,
વોહી જાઝમે સીલ હયે ખીછોઈ (સીલ ઉઠાતા હયે)
આહીસ્તાસે કામ કરનાં જાંહંગીરશાહ,
તેરી માદર હયે મહેલમે સોઈ—મયેતો કાંહાં દુ'કું.
ખર આઈ આજ, મુરાદ મેરી,
કયેસી આઝે આહ! ખુશખોઈ—મયેતો કાંહાં દુ'કું.
(સીલ ઊઠાતેહી ઊસકો અંદર ઝેડ સુરંગ નજર આતા હયે
જસમે ઊતરનેકી રાહ સીડી પરસે નજર આતી હયે
જાંહંગીરશાહ અંદર ઊતરતા હયે.)

આખ પહેલા —પરદા છઠા.

દાદુમીઆંકા બાવરચીખાના.

(સકીના હાતમે એક પીઆલા માહાજુનકા લે દાખીલ હોતી હયે
ઊસકી પીછે દાદુમીઆં આહોસ્તાસે આ
છુપા ખડા રહેતા હયે.)

જુલા (કાફી.)

(“અપને શાહાજહે આલમકે લીએ.”—એ રાહા.)

સકીના:—એજ આજ મીનાકે લાઈ હું મયે—એક પીઆલા
માહાજુનકા,

દાદુમીઆં:—(ખાજુ છુપ કર) એજ આજ ખડા યાહાં
આકે હું મયે—તેરા પીઆસા હું ખુનકા,

સકીના:—જુલેગા ઉઠા—એહ બાપ ખુદા,

દાદુમીઆં:—જુ લઉંગા ઉઠા—એહ ફેંક દઉંગા (ખાજુ છુપકર)

સકીના:—વંહી નીંદકા આવેગા ખુનકા

દાદુમીઆં:—વંહી ઢોંગસે લુંગા મયે ખુનકા—(ખાજુ)
હો જ આજ ખડા યાહાં આકે

સકીના:—ફર લાઉં અંદર—મેરા દીલબર

દાદુમીઆં:—ફર કાન લગા—ખાતે સુનકર (ખાજુ)

સકીના:—મયે ખાલુંગી ભેદ મેરે મનકા.

દાદુમીઆં:—મયે ખીચડા નીકાલું તેરે તનકા—(ખાજુ)
હો જ આજ ખડા યાહાં આકે

(દાદુમીઆં બાહેર આકર ખડા હોતા હયે—સકીના ઊસકે
હાથમે માહાજુનકા પીઆલા ફેંતી હયે—વાહ
પોકર ઢોંગ કર કર સો રહેતા હયે.)

૫૬૦

(“સાંગ સખયા મી કાઠે જીઝે વાટ મલા મલે ના હો”—એ રાહા.)

સકીના:—સો રહોજી તુમ જુઢે મીઆં, રાજતો આપ હમારા
હયે.

રાજતો આપ હમારા હયેજી, રાજતો આપ હમારા હયે.

” :—કાલેખાં તુમ આવો અંદર આપ—ખાવાજીતો
લેરે (વોહ ખીડકીમેસે આતા હયે.)

કાલેખાં:—વાહારી મેરી દીલખર પીઆરો—દેખ ખડા પાંહાં
પયારા હયે.

દોનો:—સો રહોજી તુમ જુઢે મીઆં રાજતો આપ હમારા હયે.

સકીના:—વકત હમારા આયા હયે વોહ, દોનોકી હો શાદીજી,
કાલેખાં:—તદખીર તુને કયા કીર્ધ જાની, કયા ખતા ધ્યારા
હયે.

દોનો:—સો રહોજી તુમ જુઢે મીઆં, રાજતો આપ હમારા હયે.

સકીના:—જુદા મુવા નહી જાને દેતા, ભાગેગે હુમ ચોરીસે,
કાલેખાં:—એહમી અરછી રાહ નીકાલી, અજબ મગજ
તુમારા હયે,

દોનો:—સો રહોજી તુમ જુઢે મીઆં, રાજતો આપ હમારા હયે.

સકીના:—અમલીકે વોહ ભાડ તલે તુમ, શામકો આવો કાલેખાં

કાલેખાં:—જલદી જાની મયે આંઉંગા, દીઆ તુઝે દીલ
મારા હયે,

દોનો:—સો રહોજી તુમ જુઢે મીઆં, રાજતો આપ હમારા હયે.

સકીના:—મયે પહેનુંગી લહંગા કાલા, હલવાનકી લાલ
ચોલીરે,

ਕਾਲੇਆਂ:—ਪਗਡੀ ਪੀਲੀ ਹਮ ਆਂਧਿੰਗੇ, ਜਰਕਾ ਭੁੱਲੇ ਕੀਨਾਰਾ ਹਯੇ.
 ਦੋਨੋ:—ਸੋ ਰਹੇਭੁ ਤੁਮ ਯੁਫੇ ਮੀਆਂ, ਰਾਜਤੋ ਆਪ ਹਮਾਰਾ ਹਯੇ.

ਸਕੀਨਾ:—ਦਾਵਨੀ ਪਰ ਆਪ ਧਿਆਨ ਰਯੋ ਤੁਮ, ਹਰੀ ਪੋਹ
 ਆਫੁੰਗੀ ਮਯੇ,

ਕਾਲੇਆਂ:—ਮੀਆਂ ਪੋਹੇਨੇਂਗੇ ਭੁੱਲਾ ਜਮਾ, ਐਕ ਹਮਾਰਾ
 ਨਯਾਰਾ ਹਯੇ.

ਦੋਨੋ:—ਸੋ ਰਹੇਭੁ ਤੁਮ ਯੁਫੇ ਮੀਆਂ, ਰਾਜਤੋ ਆਪ ਹਮਾਰਾ ਹਯੇ.

ਸਕੀਨਾ:—ਭਾਗੇਂਗੇ ਹਮ ਦੋਨੋ ਧਾਂਛਾਂਸੇ, ਕਰਕੇ ਨੇਕਾਹ ਫੈਰ
 ਆਯੋਂਗੇ,

ਕਾਲੇਆਂ:—ਵਾਭੁ ਵਾਹ ਸਕੀਨਾ ਰੰਗ ਹਯੇ ਜਪਤੋ, ਧਾਦੀਕਾ
 ਨਫ਼ਾਰਾ ਹਯੇ

ਦੋਨੋ:—ਸੋ ਰਹੇਭੁ ਤੁਮ ਯੁਫੇ ਮੀਆਂ, ਰਾਜਤੋ ਆਪ ਹਮਾਰਾ ਹਯੇ.

(ਦੋਨੋ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਯਗਲਗੀਰ ਹੋ ਜਾਤੇ ਹਯੇ—
 ਛਾਤ੍ਰਮੀਆਂ ਭਿਠ ਪੜਾ ਹੋਨਾ ਹਯੇ.)

ਦਾਵਨੀ.

(“ ਕਾਨ ਭਿਠਾਯੋ ਯੋਲੋਭ ਆਂਧੇ ਭੁੱਲੇ ਆਯੋ ਤੁਮ ਦਰਮਧਾਨ ”—ਐ ਰਾਭ.)

ਛਾਤ੍ਰਮੀਆਂ:—ਨਸੀਯ ਮੇਰੇ ਕੁਟਰੇ ਲੋਗੋ, ਦੇਖੋ ਤਮਾਸ਼ਾ
 ਐਰਤਕਾ,

ਲੜਕੀ ਨਕਈ ਹੋ ਗਛ ਮੇਰੀ, ਭੁਲਾਯਾ ਪਰਦਾ ਗਧੇਰਤਕਾ.

ਧਾਰਸੇ ਮੀਲਕੇ ਤੈਧਾਰ ਫੁੱਛ ਹਯੇ, ਭਾਗਨੇ ਧਾਛਾਂਸੇ
 ਆਪ ਸ਼ਾਮਕੀ,

ਘਟਾ ਲਗਾਯਾ ਖਸਿ ਰੰਡੀਨੇ ਯੁਫਤਮੇ ਮੇਰੇ ਨਾਮਕੀ.

ਕੁਟ ਕੁਟਕੇ ਸਰ ਮੇਰਾ ਆਹ, ਰਾਤ ਦੀਨਤੋ ਹਯੇ ਦੁਆਪਤਾ,

ਕਹਾ ਨ ਸੁਨਤੀ ਲੜਕੀ ਮੇਰਾ, ਹਯੇ ਲੜਕੇ ਚੁਛੇ
 ਕਹੇਵੀ ਕੁਟਾ!

મયેને તદખીર ખુબ નીકાલી, હુંડે યારૈ
 સુન લખો તુમ,
 સફીનાકા મયે લીખાસ લઉંગા, બનેગી કાલેખાં
 ફુલસુમ.

લંહગા કાલા હરી દાવની ઐર, લાલ પહેનુંગાં
 મયે ચોલી,
 ફુલસુમ પહેનેગી ઉજલા જમા, બાંધેગી પગડી
 પીલી.

દાદુમીઆં બન જાયેંગે સફીના, નાખમે લટકન
 કર નયકા,
 લડકી નખટી હો ગર્હ મેરી, ઉઠાયા પરદા
 ગયેરતકા.
 (જતા હયે.)

આખ પેહલા—પરદા સાતવાં.

એક ભોયરા.

(જાંહંગીરશાહ હાતમે કાનુસ લીખે અંદર કિતર આતા હયે
 ઐર મહેલકા નકશો નેગાર દેખ તાબુબ હો બોલતા હયે)

પીલુ—હુમરી.

(“અરે તનાનારે તનન તનદેરના”—એ રાહ.)

જાંહંગીરશાહ:—અરે રંગીલા, મહેલ રંગીલા !

કાંહંકા ખજાના એહ ગંજ મેશુમાર,

કીસકા મકાન એહ મુજલા.—

અરે રંગીલા મહેલ રંગીલા.

(અકાબ્બક હીરે ઐર જમરૂ દમે મહી હુધ આઠ યુરતે નયુઠ હોતી હયે)

ગંજલ (સોરઠ)

(“અગર મચે બાગબાં હોતા, તો ગુલશનકો લુટા દેતા”—ઐરાહ.)

જાંહાંગીરશાહ:—મુરતે કીસ તરેહ મુઝકી, એકાએક
એહ નજર આએ,
જમરદ ઐર નીલમસે, એહ જુલફો અપને બર આએ.

કુતો કીસ કામકે હાંગે, એહ હીરોંમેં મઢે જો હયે,
કાંહાં પોશીદા ચે આપતક, નીકલ પાંહાં કીસ કુદર આએ.

જમીસે એહ હુવે જાહીર, યા જાદુસે હુવે પયેદા,
પેહેલેહીસે પાંહાંહી થેં, યા આસમાંસે મગર આએ.

મીલે ઈનકી ન કયેમત, ગરચે ખેચે સલતનત જિહાંકી,
નર્ધ રંગત હયે હરએકકી, રખ આનમોલ તાજ સર આએ.

આહા પાએસવુનપે એહ, લીખા હયે કયા જરા દેખું,
(પઠકર) “કીએ વુઝકી એહ હયેં ખખરીશ—મુરાદેં તેરી
બર આએ”

આએ જાંહાંગીરશાહ, વું હો શાદન—મીલા વુઝકી
એહ સારા ગંજ,
તેરે રંજો અલમકે બદલમે, એહ હયેં ઉતર આએ.

(પાખરાન પરી નમુદ હોતી હયે.)

જુલા (માલેસરી)

(“એજ મનલે ગંધ રાખા પયારી”—ઐરાહ.)

પાખરાનપરી:—એજ સુનલે, જાંહાંગીરશાહ સુનલે,

માત્ર અજ્ઞાના—તોરા હયે સારા,
 ધરલે મનધીર—શાહ સુનલે—એજ સુનલે.
 આવત હયેરે—વાલીદ મોરા,
 જીનકા તાજગીરશાહ સુનલે—એજ સુનલે,

તોટક વૃત્ત

જીનો—પરીઓ:—આએ આદમજાદમે જીનો પરી,
 શાહે જીનકી અભી આવેગી મવારી,
 હાજર દેવો હયે યાંહાં ઐર હુરો ખડી,
 મુઆરકખાદી દેતે હયે હરઘડી.

આજ આદમકો એહ હયે દીર્ઘ સરવરી,
 જામ મતલખકી મફસદસે ભરી,
 હીરોંમે મુરતે તુઝે દીર્ઘ હયે મડી
 મુઆરકખાદી દેતે હયે હર ઘડી.

(શાહેજીન અપને તમામ રસાલે સમેત નમુદ હોતા હયો.)

ગજલ (ભયેરવી.)

(“શરારે અરે જુલ જુલ”—એ રાહ)

શાહેજીન:—અગર દરકાર હો તુઝકો, ઐરભી એક મુરતકી,
 તો કર એકરાર તું મુઝસે, શીકોર કર દુર અશરતકી.

તુ રખ દીલ સાફ મલકજાદે દરોગ ગોઘસે દરગુજર,
 ચકડ મજબુત અએ આદમ, લગામ ખાહીશે શહેવતકી.

તુકર ફસદે સફર ધસિઆન, નડર રાહકી મુસીબતસે,
 જા લા હુંડ એક નાજનીન, યાંહાં પાકીજી સુરતકી.

તેરી ખરખાદ હોગી મારી મહેનત રંજ ઐર જુહેરત,
કબુ ગરચે કરેગા, તું નજર ઉપર મહોબતકી.

હુત્રા સાયા કબુ નહો, ઉમ ઐરતપે ખદ મસ્તાકા,
લગી ન હોવે દામનપર ઉસીકે છીટકી હરકતકી.

અગર ખે જુરમ અયેસી તુ, મુઝે લાદેગા ગુલઝોશાર,
તોફેર ખારંદગી હોગી, મેરી તુઝપર ધનાઅતકી.

કુમરી (ભયેરવી.)

(“બુ’દા બાલા ધરાંને મેરા તોડ ડાલાઈ”—અહ રાગ.)

જાંહંગીરશાહ—મેરાદીઆ ખચન તોઅ શાહજોડે
ખચનભી દીઆ તોઅ—પહેમાંભી દીઆ,
મેરા તનમન મારા દીઆ શાહજોડે—
મેરાદીઆ.

(સબ ગચેખ હોતે હચે—જાંહંગીરશાહ જાત ૧ હચે.)

તમામ હુવા બાબ પહેલા.

બાબ દુસરા—પરદા પહેલા.

હીંદમે એક શહેર—એક કુવા.

(ઊંસ શહેરકે કીસી અમીરકી બેઠી જોહર, અપની સહેલીઆંકે સાથ
કુ'બેપર પાની ભરનેકે લીએ આતી હુયે—એક તરફસે જાંહંગી
રશાહ દા'ખીલ હો, એક પથરપે બચેઠ ઊંનકા
તમાશા દેખતા હુયે.)

કાહારવા.

(“મોતી મહેલકે બીચરે દરીઆઈકા બ'ગવા.”—એ રાહ.)

સબ;—નીરમલ ભરનેકો નીરરે—ગોરી ચાલી કુવનકો,
માથેપે ધધરીઆં—હરવા ગરેમે,
અંગ રમાકે અખીરરે—ગોરી ચાલી કુવનકો.
નગનમે કાલે ખાલ ઝુલાવત,
લચકાવત ગોરા સરીરરે—ગોરી ચાલી કુવનકો.

(જાંહંગીરશાહ ઊંસકો દેખતેહી બેબુદ હોતા હુયે)

ગજલ (દેસ.)

(“ગઈ એક બ એક જો હવા પલટ.”—એ રાહ.)

જાંહંગીરશાહ;—બુતે અશવગર શીરકે ધસિ તરફ—જર
જલવા અપના દીખાતી જા,
ગરએ ખાતે હમસે ન કરની હો—નજર હંમકે
તોભી મીલાતી જા.
ન તો દમમે મેરે અબ દમ રાહા—ફકત તુઝસે
મીલનેકા ગમ રાહા.
શામ તા સહર દીદે નમ રહા—જરા આંખે
આંકે ધુલાતી જા.

કહું કીસે અપના મયે હાલે દીન-જો કે દીન
 ખરેંથે વોહ ગયે બદલ,
 મેરા પ્યાક હયે અબ જુગર એહ જલ-ન તુ
 જનકોભી જલાતી જ.
 હમસે મીલના હો ગરચે અએ સનમ-અપહી
 મીલલે નહીતો હયેં જાતે હમ,
 તુઝસે સંગદોલો હમને દેએ કમ-તુઝે આના
 હોતો અબ આતી જ.
 જીતેજી ન કીઈ તુને મેહર ગર-બાદ મરગકે
 એહ સીતમ ન કર.
 મુયે પરતો મેરો મજર પર-ગુલોં આકેતાભી
 ઉડાતી જ.
 અરે ચુપ રહે તું જાંહાંગીરશાહ—તું અશક
 આઝોંસે કર રવાં,
 ન કર ઇસ ફદર અપના ગમ આપાં—હસે કહે, કે
 યાંહાં તું ન આતી જ.

(ગૌહરકી નજર ડોસપર ગીરતી હયે.. વોહ તાઆજુબ હો દેખતી હયે.)

ગજલ (જંજોટી.)

(“હોતા હયે કોઈ આનમે અબ કાંમ હમારા”—એ રાહ પર.)

ગૌહર :—કૌન હુસ્નકે ગુલશનકા પડા ગુલ હયે તરેહદાર,
 કીસ કામમે આયા હયે યાંહા હયે કીસકા ઇનતેજાર.
 હીંમત હયે અજબ ઇસકી જો આયા હયે યાંહાં તક,
 કયા પૈકી મેરે નહી એહ રખતા હયે દરકાર.
 સજદગ હયે નઈ, ઐર નઈ શાન નયા રંગ,
 શયેદા હયે હુવા કીસપે, હયે કીસ મરજકા ખીમાર,

નરગીસજો હા આપ્ય નજર ઇસ તરફ કરે,
 ગયેરતસે હસકી ચશમો મે ખસ આ જામે ખુમાર.
 ગર દેખે અયેસા તાપ, તો ધભરાવે આફતાપ,
 મસ્તીમે આવે ફાહે ફશાં જોહોરા હો સરશાર. "

(જાંહંગીરશાહ આગે આતા હયે)

હોરી (કાફી)

જાંહંગીરશાહ—પનહારન નીર દીજોરી,—તેહે લાગી મોહે.

મયકા ન લાજસે નયેના રસીલી—રાહી ભયા
 હુરી ગોરી,

ગૌહર:—જવો જવો મોઝે નાહી સતાવો—ભોરી—આહા
 ભોરી બહી પનીઆરી.

જાંહંગીરશાહ—પનહારન નીર દીજોરી,—તેહે લાગી મોહે.

," રીસ કરો મોપે કાહે કહોજી—કાહે બહી લાલ પીરી,
 ગૌહર:—સખીઅન ખીચ ન અખીઆં લડાવો—છાંડો—
 આંહા છાંડો ગગરીઆં હમારી.

જાંહંગીરશાહ:—પનહારન નીર દીજોરી,—તેહે લાગી મોહે.

," જાંહંગીરશાહ મોઝે લોગ કહેરી—કુંવર મયે
 હુરી કુંવારી,
 ગૌહર:—નારો યાંહંકી હુ રહનવારો—ગૌહર—આહ ગૌહર કહે
 નગરી સારો.

જાંહંગીરશાહ—પનહારન નીર દીજોરી,—તેહે લાગી મોહે.

," દેસ ખીદેસ શીરં ભટકત મયે—કુંડત સોહન નારી
 ગૌહર:—સંગ સખીઅનકે કુવનપર આઈ—પાઈ—આહા પાઈ
 કંછુ દય નયારી.

જાંહાંગીરશાહ:—પનહારન નીર દીજોરી—તેહે લાગી મોહે.

,, મધવા દીનો મોએ બર તુને ક્યેસો—સુધ બુધ
 છુટી હમારી,
 ગોહર:—રસીઆ ન અયેસીબી ખતીઆં કરોજી—મયેબી
 આહા મયેબી બહો મનવારી,
 જાંહાંગીરશાહ:—પનહારન નીર દીજોરી—તેહે લાગી મોહે.

,, નારી ખેદરદી તુ નીર નદેગી—ન છોડું કલેઆં
 તેહારી,
 ગોહર:—ખે દરદી મોએ ન પાલમાં કહોજી—લાગી આહા
 લાગી કલીજે કટારી.
 જાંહાંગીરશાહ:—પનહારન નીર દીજોરી—તેહે લાગી મોહે.

,, પ્રેમ રસકે સજની મોએ મધકી—ભેરકે પીલાદે
 કટારી,
 ગોહર:—મયે તો મોહન હું ઘસ તેહારી—અબતો આહા
 અબ મયે હું તોસે હારી.
 જાંહાંગીરશાહ:—પનહારન નીર દીજોરી—તેહે લાગી મોહે.

(સારી સહેલીઆં—ગોહરકે પાસ આ ખડી હોતી હયે)

કુંમરી—(પીલુ.)

(ચલત પવન મયે સોગઈ અંગના, ખયે રંનીઆં લગ ગઈ આંખરે—એ રાહ)

ગોહર:—હાત પકડ મોરા ખંચેઅત સાંવરા, મયે પાનીઆ
 કયેસે લાંઉરે
 મારી અખડીઆં—છીની ધધરીઆં,
 રસીઅનકો ગઠ ડારીરે.

નયેન લડાવત હસ હસ હમસે—સખીઆં કયેસે આંઉરે
 (સખ હસ કર જાતી હયે—ગોહર ઐર જાંહાંગીશાહ ખડે રહતે હયે)

કુમરી-(ખમાચ)

(“જાજ માએકો અખીઆં લખઈ”—એહ રાહ)

ગૌહર:-આજ સગરી સખીઆં છુડાઈરે.
 જાતીથી મયે પત્નીઆં ભરનકો—
 મધુરમધ દીનો માએ ભર રસીઆ.
 તોરી સંગતને સખીઆં છુડાઈરે—આજ સગરી.

ગજલ (કાફી)

(“જખ તલક હયે છંદગી ય.દે દલહી કીલખે”—એ રાહ)

જાંહંગીરશાહ:-દામમે હમકો ફસાકર ફેર જલાના કયા
 બલા.

દાગજો દીલકો લગા, ઉસકા મીટાના કયા બલા,
 ભાગતે હયે લોગ સારે, દેખ મેરા હાલ એહ,
 ધમિ જેહાંમે ગરજ્યા મુઝસા દીવાના કયા બલા.

સોજ ઓર ફેગાંઓ જારીસે હંમે હયે કાંમ મુદામ,
 હો ગયે મજનુ બલા, અખ જુઈખ્યાના કયા બલા.

રાતભર તેરા તમબુર થા, મુઝે અએ ગુલબદન,
 ખસ હુઈ હયે અખ મહર, આંખે લગાના કયા બલા.

જમ જુતે સંગદીલકે ફદમાંકી હયે ચુમતે ખાક હમ,
 પયેરપે ઉસકે રખા સર તન ખ્યાના કયા બલા.

ટેકા હમને હયે રખા, તુઝપે ઉમયેદે દીલકા અખ,
 લહેરોંસે આંસુકે એહ આતશ જુળના કયા બલા.

(ખંખુદ હો ગલેસે લપટાને જાતા હયે-ઈતનેમે એકાએક પોખરાજ
 પરી નમુદ હોતી હયે-વોહ ગૌહરકો નજરે નહોં આતી)

ધુરપત (ભેખાસ)

પોખરાજપરી:—સૌગંદ શયાનધર' કરો યાદ,
 પ્રીતમે પ્રાન જાય-ગયાન ધરો તુમ રાખે,
 મનસે હરકી માંગો દાદ-સૌગંદ શયાન.

(ઝેહ સુનતેહી જાંહંગીરશાહ અપનેકો અરકાત હયે
 ગૌહરે ઊસકા હાત પકડતી હયે)

જલા-(જગલા.)

(“રાત બગીચાંમે બાલમ, મચેના ગઈ.—” ઝે રાહ.)

ગૌહર:—માથ ગોરીઓંકે સાજન, ધરતો ગલો-કધુ હમકે
 બાલો.—માથ ગોરીઓંકે.
 સંગ કાંમનીઓંકે હટ ન કરોજ.
 માંવરે સજન કાહે હાતકો ન લો.—માથ ગોરીઓંકે.

(હોતો જતો હયે)

બાબ દુસરા—૫૨ઠા દુસરા.

એક રસ્તા-વર્ફત-નીમાશામ.

(એક બડા અમલીકા જાડ નજર આતા હયે—દાદુમીઆં ઐરતકે લીબાસમે દાખીલ હોતા હયે, ઐર છુપકર બડા હોતા હયે કાલેખાં અપાઠેમે આ કિસકા હાથ પકડતા હયે, મારે શરમકે મોહ છુપાતા હો, વચેસા કીરકર દાદુમીઆં ખડા હોતા હયે, એક તરફસે ચાંદ કી શેરાની ઊનપર પડતી હયે.)

લાવની.

(“કબુ આવે રસ ભાગી સેઆં મચેતો સારી રચેત જગી.”—એ રોહા.)

કાલેખાં:—ચલ સાથ મેરે મેરી જન સકીના, જાકે કરે શાદી,
જાકે કરે શાદી રે; મેરી જન કરે શાદી—
ચલ સાથ મેરે.

શોકસે મેરે હાતમે દે અમ્મે પ્યારી હાથ અપના,
ખાલ ધુંધટ, ચલ લપટ છમેલી, છોડ પાંચ સાત
અપના,

તેરી યાદ ન કર દાદીરે સકીના, યાંદ ન કર દાદી.
ચલ સાથ મેરે મેરી જન સકીના, જાકે કરે શાદી.

(દાદુમીઆંકે સાથ ભાગ જતા હયે.)

(કલસુમ મરદાને લીબાસમે આતી હયે, ઐરે જાડકે નીચે ખચેઠતી હયે, સકીના બગલમે કપડેકી એક ગઢરી લીચે આતી હયે, ઐરે કાલેખાં સમઝ કલસુમકા હાત પકડતી હયે.)

કુમરી.

(“તોરી સાંવરી સુરેત બાંકે નચેના.”—એ રોહા.)

સકીના:—ચાલો મજના, ચાલો મજના,

તોરી મોહન સંગાત—આલો સજના—

પીછે મયે હું—આપ હો આગે,
શાદીકર ખેલના હમના—તોરી મોહન સંગાત.

માત પીતા ગમ છોડકે આઈ,
દીલ મીઝા તુમસે રજના—તોરી મોહન સંગાત.

(ફલસુમકા હાથ પકડ ભાગ જતી હયે.)

આખ દુસરા—પરદા તીસરા.

ગૌહરકા મકાન.

(ક્રમિક અભિયાનમે સેજ પલંગપરે ગૌહર ઐર જાંહાંઝીરશાહ સાથ
ખચેઠે હયે—જાંહાંઝીરશાહ કે ચહેરેપર મૈમગીનકા સાથા પડતા હયે)

ગંજલ (ભયેરવી)

(“દીલકે દેનેસે કીસી રાહ તુમે ઇનકાર નહી—એ રોહા)

ગૌહર:—જની ખાસેકે લીઝ્મિ હમસે કર તફરાર નહી—
કયા હુવા જો એક દીઆ,
છીનકે લેગે હુમતો આપકે રખ્ખાર નહી—
લેંગે ફકત ઉનકી મજા.

લખે બાલીનકા ગમ લેનેદે કુછભીતો રમ—
જરા શીરકે યુ' હમ.
આહે જનકદામે તરે હાઝમે ગયા દીલ એહ રસ—
હુવા તંગ હાલ મેરા.

શાનો શૌખીસે તેરે હોશની હડ જાતી હયે—
આંખે અપકાતી હયે,
નરગીસે મખ્મુરકી અમવાજ જીઈ બહાતી હયે—
હોશમે આવો ભરી.

ફાહાર અદાએ હયે તેરી ઔર ગુજાવ હયે અશવા—
અએ સંગદીના હોશરૂપા,
કરશમેમે હયે સીતમ, શીતનેસે નખરા ભરા—
નાજતો અહલા અહલા.

એહી અરમાન દીલમે રખકે મયે મરજાંગી—
જીભસે ગુજર જાંગી,
ફરશપે મૌતકે રાહત ન કયુ પાંગી—
હુતફા કરમ કર વું જરા.

(જાંહંગીરશાહ બાબુ મુહ ફરકરે અદેશા કરતા હયે)

ગંજલ—(સોરઠ)

(“લાગી હયે લગન તુમસે છુડાકોન સફેગા—એ રોહ)

જાંહંગીરશાહ:—બદમસ્તીકે મયે દેવકો અટકાઈ કીસતરૈહ,
નાજુકતરીકે અયેસી મયે ફસાઈ કીસ તરૈહ.
ધમિકે જમાલો અશવેને માદલિ કીઆ મુઝે,
ખાલીશકા દસ્ત અપના અબ બડાઈ કીસ તરૈહ.
આહુએ દીલ હયે ઘંમે મહોબ્બતમે મુખતીલા,
સર ધંચકકે ફંદેસે ફર છુડાઈ કીસ તરૈહ.
પયેમાન મેરા મુઝસેતો તોડા ન જાયગા,
આહદ શીફાન આલમમે કહેલાઈ કીસ તરૈહ.

આતશદાને સીનેમે ભડકે હયે શૈલે શૈફ,
આખે સપરસે ઉસકો આપ બુલબુલ કીસ તરેહ.

દીલપે મેરે ગુબાર હયે, યજ્ઞદાન તું બચા,
અરપે હયેવસકો ફખજેમે મયે લાઉં કીસ તરેહ.

ફૈલો ફસમસે મેરે નહીં બાજુ આગા,
નીકલા સપુન જુઆસે શીરાઉ કીસ તરેહ.
(ગૌહરે ઉસકો ગમગીન દેખ સમઝાતી હયે)

કુમરી (દેઝ.)

(“કચેજ રસીઆ પ્રીત કચેસી કીનીરે.”—એ રાહ.)

ગૌહર:—નયેન લગીઆં મૈાન છીન લીનેરે.

માએ દીન ન રયેન, મન સુખ ન ચયેન,
ભયો બદન આક-કછુ સોહન માન—નયેન લગીઆં.

આંસુ ટપકત હયે—આગા અબ બડકત,
રોએ રહી સારી રાત બહી,

રસ રંગકી માએ બાત ન ભાયે,
કાહે અખીઆં માડત—માએ કરત સયેન—
નયેન લગીઆં.

કુમરી (પીલુ.)

(“ના લીખી સૈઆં પતીઆ આવનકી.”—એ રાહ.)

જાંહંગીરશાહ:—ના કહુ સજની, પતીઆં મનકી,
પતીઆં કરત—મારા જુઆરા જલત હયે,
જાહુઆ ડરે માએ અખીઆં માહનકી—
ના કહુ સજની.

જલા.—(જંજોટી.)

(“બસી બાજસો મોરા મન બસ ગચારે.”—એ રાહ.)

ગૌહર:—નયેના મારીસો મોરી જન ધીન લીનીરે.

બસી બસી સુરત તોરી મનમેરે.—નયેના મારીસો.

જોરા જોરી, લુટા મન હમરા,

બાવરી બહોત તુને મોહે કીનીરે.—

બસી બસી સુરત તોરી મનમેરે.—નયેના મારીસો.

(જાંહંગીરશાહ અદેશ કરતા હુવા એક બાજુ જ ખડા હોતા હયે, ગૌહર સરેનીચુન હો સેન્ધરે ગીરતી હયે.)

લાવની.

(“ફરત મનુકી તૈયારી.”—એ રાહ.)

જાંહંગીરશાહ:—સખત મુશકીલ હયે ખીચ આઈ,

જીન પાસ મયેને ફસમ આઈ.

મોહોબતને મુઝે હયે ષેરા,

શીરા સરપે ઇશિકકા ફેરા.

અગર તોડું અચન મયે મેરા,

એક પલબી ન હો યાંહાં બસેરા.

શયેદા હુવા હયે દીલ મેરા—હુવા શીકીસ્તા અખત;

પેચમે ગયા હું લપટાયા—આફત હયે ગીરી સખત.

હોગી દુનીઆંમે રસવાઈ—જીન પાસ મયેને ફસમ આઈ

દીલમે હમને હયે ચેહી ઠાના,

શીકીસ્ત હયેવસસે નહીં ખાના,

ફક્ત મોહોબતકા કરકે બાહાના,

ધસિકો શાહેજન પાસે લે જના.

છીન મેરા ગર ટુટેગા—ટુટેને દમ્પો એક ખાર,
તાઆમે મયેતો ન હુંગા—ધસિ ખાહીશકે જનહાર
ન કર ધસિકસે આશનાઈ—સખત મુશકીન હયે ખીચ
આઈ.

(એક તરફ ખડા હો, શાહે જનકી અંગોઠી ધીસતા હુવા બોલતા હયે.)

ગત(—(કાફી.)

જાંહાંગીરશાહુ :—તોરી નારો લાયા કુંવારો,
સંગ શાહકે તું આ પોખરાજ પરી.
લાયા મોહન પીઆરી,
મોરા મન ફેર લીઆરી,
પુરા બચન કીઆરી;
સંગ શાહકે તું આ પોખરાજ પરી.

(શાહેજન પોખરાજ પરી દેવો ઐર જનો બિતર આતે હયે.)

(“Lucy Kneel”—એ રાહા.)

સખ્ત:—જુઓ જુઓ આદમ—જુઓ અએ શેરમન,
વફા કીઆ પયેમાં તુને—બજા લાયા બચન.

શાહેજન:—હયેવસપે ફાજુ પાયા તું અટકાયા અપના દસ્ત,
,, :—મુરાદકા હયે આરાસ્તા કીઆ—તેરે લીએ
તખત.

સખ્ત:—જુઓ જુઓ આદમ—જુઓ અએ શેરમન,
વફા કીઆ પયેમાં તુને—બજાલાયા બચન.

શાહેજન:-શહેલે અપને મુલકકી, તું જલદ અએ નેક
અંજનમ

,, :- પુનમસુરત એક મુરતકા વાંહાં તું પાએગા
ધર્મ અંમ

સખ:-જીઓ જીઓ આદમ-જીઓ અએ શેરમન,
વફા કીઆ પયેમાં તુને-બજા લાયા બચન.

શાહેજન:-શાહેજન હુવા હયે અબસે તેરા ખયેરખાહા,
,, :- પાકદામની એહતેરી દેખ, જાંહંગીરશાહ.

સખ:-જીઓ જીઓ આદમ-જીઓ અએ શેરમન,
વફા કીઆ પયેમાં તુને-બજા લાયા બચન.

(શાહેજન ઇશારો કરેતા હયે કે કીલ ટ્રૌર વહી' સેજ પરે સોઈ
(હુવી ગૌહર ગાએબ હોતી હએ. જનો દેવો શાહેજન એર પો
ખરાબપરી ગાએબ હોતે હયે.)

બાબ દુસરા-પરદા ચૌથા.

એક મોહુદલા.

એરેતકે પોશાકમે દાકુમીઆં આતા હયે ઊસકો કાલેખ
સમચતા હુવા આતા હયે)

લાવની.

(“પીઆ પીઆ તેરા કઝલ હૈયા, તેરી માલુમ હુઈ મરેહ.”-એ રોહ.)

કાલેખાં:-મોહન પયારી, લીઆ લીઆ, મેરે દીલકો કીઆ
અસીર,

જીગર જલાયા, જીઠકો લુટાયા, મનપે ડાલી જંજીર
 ખતારી મુખડા, ખોલકે પરદા, ગયેન હો મેરે
 દીલકી,
 પાસ ફાજી હો જી રાજી, મુઝસે પરી મીલતું.
 ચલોજી દીલખર, ચલોજી મનહર, કરલે અંખ શાદી
 છુપાતી કધું હયે મુહકોરી પયારી, ખોલ જરા
 જલદી,
 ખતા સકીના-ખોલ-જખાંસે કયા હુઈ હયે તકસીર?
 જીગર જલાયા, જીઠકો લુટાયા, મનપે ડાલી
 જંજીર.

(દાકુમીઆં ઢોંગકરે નીચે બચકે રોએ, વચસા કરતા હયે, કાલેખાં ઊસમી
 આજેજી કરતા હુવા બચેકતા હયે; ઇતનેમે ફુસરી તરફસે
 કલસુમ મરેદાને પોશાકમે સકીનાકે સાથ આતી
 હયે—ઊસને અપના મુહ છુપાયા હયે.)

કાહારવા.

(“તેરા ચારે સુખદારે, તુઝે કાએકી કમી.”—એ રોહા.)

સકીના:—નખરેખાજ દીલનવાજ, તુઝે કાહેકી ગમી.
 મુઝકો ભગાકે લાએ તુમ, પાહાં તક અપને સાથ,
 ફેરકે મુહ કંઉ ખડે હો જાની, કરતે કહું નહી ખાત—
 નખરેખાજ.

ચુપ ચુપાકે ખામોશીમે રસ્તા સારા કાટા,
 ખોલો મીઆંજી દાડીપર કેજી તુમને ખાધા ધાટા—
 નખરેખાજ.

(એક તરફસે કાલેખાં દાકુમીઆંકે મુહપરસે સાડીકા પલ્લોં નીકાલતા
 હયે; ઐરે ફુસરી ખાજુપરે સકીના કલસુમકા ધાઘ ખોલતી
 હયે. દેનો દાકુમીઆં ઐરે કલસુમ જાહીર હોતે હયે
 સકીના ઐરે કાલેખાં ધલરોકરે તાજુખીસે દેખ
 તે હયે, દાકુમીઆં ઐરેકલસુમ ઊનકો મરતે
 હયે. વોહ ઇધરસે ઊધરે ભાગતે હયે.)

કાહારવા.

“ દેખો દેખો હુમારી ચતરોઈજી—”એ રોહા

દાદુમીઆં-કુલસુમ :—(મારકર)ઠોકો દોનોકી કળા આઈજી
કાલેખાં-સકીના:—(ભાગકર)ચમડી એહ ઉતરનેકી ખારી
આઈજી,

સકીના:—(સરપટકકર) કાલેખાંકે બદલ મુચા બગોલા
નીકલા,

દાદુમીઆં:— (કાલેખાંકો મારકર)કુલસુમ લે જીતી,

કાલેખાં—મેર ખાપરીતો કુટી.

સકીના:—મેરી કમરકી હડી અરે લચકાઈજી.

દાદુમીઆં-કુલસુમ:—ઠોકોઠોકો દોનોકી કળા આઈજી,

કાલેખાં-સકીના:—ચમડી એહ ઉતરનેકી ખારી આઈજી!

સકીના:—અરે મેરે અલ્લાહરે, એહ કયા હુવા !

દાદુમીઆં:—(મારતા હુયે) તું ધરમેસે ભાગી !

કાલેખાં:—(કાંપકર) રહી આધી જાન ખાફી !

સકીના:—જુદાને એહ કયા સજા દીખાઈજી.

દાદુમીઆં-કુલસુમ:—ઠોકોઠોકો દોનોકી કળા આઈજી

કાલેખાં-સકીના:—ચમડી એહ ઉતરનેકી ખારી આઈજી!

સકીના—અમ્મા તું ખોલ કુછ, ખાવાકો સમજા,

દાદુમીઆં:—કુલસુમ લા લકડી,

કાલેખાં:—એહતો તોડેગા હડી!

સકીના:—બસ બસજી આજ પહોત મુકયાં આઈજી.

દાદુમીઆં-કુલસુમ:—ઠોકોઠોકો દોનોકી કળા આઈજી

સકીના-કાલેખાં:—ચમડી એક ઉતરનેકી ખારી આઈજી !

ਸਕੀਨਾ:—ਕਾਲੇਆ ਪੜੇ ਅਲਾ ਆਵਾਹੁਕੇ ਪਾਓਂ,

ਦਾਦੁਮੀਆਂ:..ਅਰੇ ਕਾਂਛਾਂ ਹਧੇ ਪੋਹ ਸੋਟਾ,

ਕਾਲੇਆਂ:—ਐਹ ਨੀਕਲੇਗਾ ਆਟਾ !

ਸਕੀਨਾ:—ਧੁੰ ਆ ਆਕੇ ਮਾਰ ਮੁਝੇ ਫੁਧ ਵਾਧਲੁ,

ਦਾਦੁਮੀਆਂ—ਕੁਲਸੁਮ:—ਠੋਕੋ ਠੋਕੋ ਦੋਨੋਕੀ ਝੰਝਾ ਆਧਲੁ.

ਕਾਲੇਆਂ:—ਸਕੀਨਾ:—ਅਮਰੀ ਐਹ ਉਤਰਨੇਕੀ ਆਰੀ ਆਧਲੁ.

ਸਕੀਨਾ:—ਭਾਗੇ ਭਾਗੇ ਕਾਲੇਆ ਮਾਰਸੇ ਮਰਜਾਐਗੇ
(ਪੋਹ ਭਾਗਨੇ ਜਾਤਾ ਹਧੇ)

ਦਾਦੁਮੀਆਂ:—(ਕਾਲੇਆਂਕੋ ਮਾਰ ਕਰ) ਅਲਾ ਪੋਹ
ਵਾਹ ਧੁਆ,

ਕਾਲੇਆਂ:—ਐਹ ਮੁਵਾ ਮਧੇ ਮੁਵਾ !

ਸਕੀਨਾ:—ਹਾਠਾਂਸੇ ਮੇਰੇ, ਸੁਝਪੇ ਘਲਾ ਲਾਧਲੁ.

ਦਾਦੁਮੀਆਂ—ਕੁਲਸੁਮ:—ਠੋਕੋ ਠੋਕੋ ਦੋਨੋਕੀ ਝੰਝਾ ਆਧਲੁ.

ਕਾਲੇਆਂ:—ਸਕੀਨਾ:—ਅਮਰੀ ਐਹ ਉਤਰਨੇਕੀ ਆਰੀ ਆਧਲੁ.

(ਕਾਲੇਆਂਕੋ ਧੁਧ ਦਾਦੁਮੀਆਂ ਐਰੇ ਕੁਲਸੁਮ ਮੀਲ ਮਾਰੇ ਹਧੇ ਪੋਹ
ਬੀੜਾ ਕਰੇ ਭਾਗ ਜਾਤਾ ਹਧੇ—ਫੇਰੇ ਦੋਨੋ ਸਕੀਨਾਕੋ ਖਸਟ
ਲੇ ਜਾਤੀ ਹਧੇ.)

બાબ દુસરા—પરદા પાંચવા.

ભોઝેરાં.

(તમામ જાઝે શૈશનીસે મઆમુર હયે. નવ પુતલે ખડે હયે—નવવે
પુતલેકે મુહપરે બુરકાહ ડાલા હયે—જેહાંગીરશાહ અ'દરે
આ'તા હયે—પોખરાજ પરી, શાહેજન, દેવો વગચેરે
નમુદ હોયે હયે.)

કુમરી (ભોપાલી)

(સાજન ગરે બાઝે અંડી "હાલેરે"—એ રાહ.)

પોખરાજપરી:—રાજન ધર આઝે મુખ ખોલોરે.
રસકી બુંદરીઆં, ટપકે રસીલી—
ઉઠ ખીલગ તું લેરો,
પીઠસે મીલ જાઝો—રાજન ધર આઝે.

હોરી (કાફી)

શાહેજન:—હોજ પાંહાં બનડેકો લાવો—
સરપે સહેરા પેહનાવો.

હયેવસકો ધસિને જો અપને દખામા—
એહ તારીફ ધસિકી સુનાવો,
આદમને અપને બચનકો બજાયા—
દોનો, આહા દોનોકે હાત મીલાવો.

હોજ પાંહાં બનડેકો લાવો—
સરપે સહેરા પેહનાવો.

દેખ બથર મેરા ધનઆમ તુઝકી—

અયેસા ગૌહર કંઠી બતાવો.

તેરાહી અબસે એહ જુત હયે જાંહાંગીરશાહ,
ગાઝો, આહા ગાઝો અબ સહેરાતો ગાઝો,

હોજી યાંહાં બનડેકી લાવો—

સરપે સહેરા પહેનાવો.

ગજલ.

(“અમને કુચએ જાનાંસે સદા આતી હએ”—એ રાહ)

જાંહાંગીરશાહ:—બાદ મુદતકે ખુદ ઇસ, જુતકી સવારી દેખી
સુરતે જાનાંકો આઘનદાહ પેઆરી દેખી.

બરગે ઉમયેદ ગુલે દીલકે તરો તાંજુ હુવે,
અમને અરમાંમે જામ બાદે બહારો દેખી.

આસ્તાં બોસીકો હંમ આઝમે તેરો કાફર,
રાહા જુતખાનેમે હંમને તો તુમહારો દેખી.

એક બ એક તેરા વેસાલ હમકો મયેસ્સર આયા,
હાંશકો અપગીતો યાંહાં સારો સીધારી દેખી.

કામ જીનેસે નથા હીજરમે તેરે જાની,
મૌતકી અપની ફૂર આંખોંસે તૈઆરી દેખી.

મુરગે દીત જાદે ફૂસા, દામમે સૈઆદકે,
જીલકે મુસલસીલ એહ તેરી જામસે સવારી દેખી.

હથર તક હો ન જીદાઈ ખુદ હમ દોનોંમે,
શુકર અહલાહકે મકરુદકી હમારી દેખી.

(ગજલ-દેસ.)

(“મેરે બાદ કંઈક સાલકે યારો કલજો વોહ નજર આ ગયે—એ રોહ.”)

ગૌહર :—મુઝે યાદ તેરી અએ માહલકા, યાંહાં અખતો લખે
નેહારથી,

મેરે નરગીસે દીલમે અખતલક તેરે વસલકી હી
ખુમારથી.

યાંહાં લયેલીકા તંગ હાલ થા, મેરા મજનુ
મુઝસે ન આ મીલા,
મુઝે ક્યેદે ખંદમે લા રખા, તેરે દીદકી મયે
ખીમારથી.

તેરી દુરીમે થી દીવાની મયે, સુરખ આંખે મેરી
હયે જરીસે,
જનથી ખીમીલ તેરી યાદમે, અપસ મરનેકો
મયે તૈયારથી.

જુમ ખુતકી તાલાશ મેથે આપ, હુવા આઈન
દાહ ઉસીસે મીલાપ,
વાંહાં હીજરમે વુમ રહે તડપ, યાંહા અશમે
નમ મયે ખિયારથી.

કહો કાંહાંથે જાની વુમ અમ તલક, કાંહાં દીલપે
ગયેથે નમક છીડક,
ખડે કાંહાંસે આકે હો એક બ એક, વુમહે યાદ
મેરી કુછ યારથી.

ઉડી ગમસે ગૌહરકી શાનથી, આઈ લખપે
શરૈફે જનજી,

હયે નૌખત અખતો આરામકી, વરલે જેહાંગી
રકી ધનિતેન્દરથી.

(દાદુમીઆં કાલેખાંકો મારતા હુવા સકીના ઐરે કુલસુમકે
સાથ આતા હયે.)

૫૬ (ખમાંચ.)

(“લજતરામ નામ તોરો દાસરે કબીર રે”—એ રા હ)

દાદુમીઆં—કુલસુમ :—શાહ સરફરાજ આજ આપ
લીજો દાદ
સકીના—કાલેખાંકો :—ઝગડા બડા પડ ગયા હયે સુત
લીજો ફરીઆદ—

દાદુમીઆં :—ફાહ્યા હયે જો આમને પડી, હયે
નામ સકીના,
સકીના—ફાહ્યા મુઝકી ગર કહોગે, ફેર ચલેંગે
હાત—

દાદુમીઆં—કુલસુમ :—શાહ સરફરાજ આજ આપ
લીજો દાદ

કાલેખાંકો—સોટ મુઝકી મારે હયે ઐર હુડા મેરા
માલ

સકીના—કાલેખાંકો પ્યારે મેરે, દો ગીરાએ દાંત—

દાદુમીઆં—કુલસુમ :—શાહ સરફરાજ આજ આપ
લીજો દાદ.

દાદુમીઆં :—એહ રંડી ખુદાવંદ ભાગી, ધરસે
મેરે આજ,

સકીના :—ખુદા મુવા ઝુઘા હયે, એહ ખોટી કરતા
ખાત—

દાદુમીઆં—કુલસુમઃ—શાહ સરફરાજ આજ આપ
લીજો દાદ.

દાદુમીઆં:—એહ કાલી સુરતકે ખખીસને ખાલી કીઆ
ધર,

કાલેખાં:—નાખકાર તોડું કમર ભરકે માર લાત—

દાદુમીઆં:—કુલસુમઃ—શાહ સરફરાજ આજ આપ
લીજો દાદ.

દાદુમીઆં:—મિજો મેરે ધરકો સકીનાકો આજ શાહ,
સકીના:—મયેતો રહુંગી ખુદાવંદ કાલેખાંકે સાથ—

દાદુમીઆં—કુલસુમઃ—શાહ સરફરાજ આજ આપ
લીજો દાદ.

ખયેત (મરસીઆ)

(“રાજા હુ મયે દ્રે મકા, ઇંદર હયે મેરા નામ”—એ રાહા.)

જાંહંગીરશાહ:—આજકા એહ દીન હયે મુખારીક અએ
દીવાનો,

તુમ અપસપે લઓ સમઝ, એહ હુકમ હયે માનો.

દાદુમીઆં તું હયે મેરા ખામ ખાવરમી,
મયે હું જે અમ ફરમાતા, હો ઉસપે તું રાજ.

કાલેખાંકે સાથ સકીનાકો કર શાદી,
કોઇ ન કહો કીઈ હયે જાંહંગીરશાહને ખેદાદી.

(દાદુમીઆં સકીનાકો કાલેખાંકે હવાલે કરતા હયે—સખ દેવે,
પરીઆ, જનો, દાદુમીઆં, જાંહંગીરશાહ, કાલેખાં, કુલસુમ
સકીના, પાખરાજ પરી ગૌહર વગયશે માતે હયે.)

Air "Ring Ring, the banjo, I like that good old song."

સભ્ય:—રંગ રંગ હયે રસીઆ, રંગીલા આયા આજ,
છેલ છપ્પીલી સજની, કે મનકા લેને રાજ—રંગ રંગ

સભ્ય અખતો દેવો નાચો, શાદીકી મચી ધ્રુમ,
પરીઆં ધુંધરૂ બજાવો, રમ ક્રુમ ક્રુમ ક્રુમ ક્રુમ--રંગ રંગ

ચંગ મુરદંગકે જનકારે, ઝનનન જન જમકાવો,
ઢોલ નકારે બાજે, બજાકે ધ્રુમ મચાવો—રંગ રંગ

ખન ખન ખન ખન ખનકે, સીતારે ઉપર મીન,
મુર તાનપે સારંગીકે, મરમર હયે જાતે જીન—રંગ રંગ

ધ્રુમ ધપક ભમભમે, તખ્તોંકે ઉપર થાપ,
બસરીકી ખીનક સુનકે કાહાંન રહે હયે કાંપ—રંગ રંગ

ઢોલક રવામ ઐર સરવત, તાહસ તંબુરા મુરદંગ,
કાનુન ડક ખંજરી, ઐર બાજે ખીન જલ તરંગ-રંગરંગ

મીલ દેવો પરીઆં સહેરા, ગાઓ કરો સબકોં છક,
કુલડા રંગીલાં ખ્યારા, કુલ હનકો હો મુખારક—રંગ રંગ

જાંહાંગીરશાહુ ઐર ગૌહર.

પોખરાજ પરી શાહે જીન.
કાલેખાં ઐર સકીના દાદુમીઆં ઐર કુલમુમ.
દેવોં પરીઆં.

Grand Transformation Scene.

(પરદા પડતા હશે.)

તમામ હુવા ખેલ.

કુરંસદ.

૧૬૭

એ નામનું મારીક ચોપાનીઝી
અધવચમાં બાહુર પડેછે. વાંચનાર
ગમત આપવા સાડ એ મને દેલ પસ
નિબધો, નાટક, જીન અને પરીનો
સસો, અને એ સીવાએ બીજી પસ
સમાવામાં આવે છે.

ઠેકાંણું—કુપર કંપની મેડો ઇસ્ટરી
દોરાબજી જમશેદજીની કંપની, કા
કીમત, વરસ એકઠાં આંચા
પોસ્ટેજ સાથે રૂ.૧૧

સસને ભાવે ચોપડીઓ વચ

મુલેમાંની રામશેહર, ઇયાને નિર્દોષ
નાટક પાંચ આંકી
લાલા રૂ.૫, ત્રણ આંકી આપેરા. ...
અરી મોહબત, ઇયાને ફલકમુર અને
મ, નાટક ત્રણ આંકી.....
માઝંદરાનનું તલેસમાતી પુતળું વાલ
વચપાર કોષ.....
ફીરોજ અને પરીએહરના નાટકમાં
યલાં ગાએણ

કુરસદનાં ગયા સાલનાં બાર આંક.
ઠેકાંણું—કુપર કંપની, મેડો ઇસ્ટરી
દોરાબજી જમશેદજીની કંપની, કા

